

Számunk szerzői

Andorka Rudolf

Balassa Szilvia

Bódy Zsombor

Bükki Eszter

David W. Noble

Deák Ágnes

Ecsedy Ildikó

Farkas Zoltán

Hoffmann Zsuzsanna

Horváth László

Kovács Géza

Maróti Egon

Németh György

Novák Veronika

Pozsgai Péter

Jacques Revel

Sipőcz László

Sohajda Ferenc

Szűjártó M. István

Szoboszlai György

W. Salgó Ágnes

Wojtilla Gyula

szociológus, BKE, Budapest

egyetemi hallgató, ELTE, Budapest

PhD hallgató, ELTE, Budapest

egyetemi hallgató, ELTE, Budapest

történész, Minnesotai Egyetem, Minneapolis

történész, JATE, Szeged

történész, Budapest

történész, JATE, Szeged

történész, JATE, Szeged

történész, ELTE, Budapest

történész, Arad

történész, JATE, Szeged

történész, ELTE, Budapest

egyetemi hallgató, ELTE, Budapest

tudományos munkatárs, BKE, Budapest

történész, Párizs

egyetemi hallgató, Universität Wien

egyetemi hallgató, ELTE, Budapest

történész, ELTE, Budapest

egyetemi hallgató, ELTE, Budapest

klasszika-filológus, Budapest

történész, JATE, Szeged

A fordításokat Benda Gyula, Novák György, Sújtó László, Szűjártó István
és Vajda Zoltán készítette illetve ellenőrizte.

Beérkezett könyvek

Anton Czettler: Pál Graf Teleki und die Aussenpolitik Ungarns 1939–1941. (Studia Hungaria. Band 43.) Verlag Ungarisches Institut, München, 1996. 280 old. ISBN 3-9803045-9-0

Dénes Wildner: Ortslexikon der ehemaligen Gebiete des historischen Ungarns. Band I. Das Namenmaterial der Komitate im 20. Jahrhundert. (A történelmi Magyarország egykori területeinek helynévtára. I. kötet. A vármegyék névanyaga a 20. században.) Bearbeitet von Ralf Thomas Göllker (Studia Hungaria. Band 44.) Verlag Ungarisches Institut, München, 1996. 646 old. ISBN 3-9803045-7-4

Magyarország történeti helységnévtára. Zala megye (1773–1808) I–II. kötet. Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár- és Dokumentációs Szolgálat. Budapest, 1996. 497 old. + térképmelléklet. ISBN 963 215 130 5

Statisztikai Szemle 75. évfolyam (1997) 2. szám

Magyarok a Kijevi Évkönyvben. A szövegeket válogatta, fordította, a bevezetőt és a kommentárokat írta Font Márta. (Szegedi Középkortörténeti Könyvtár 11.) Szeged, 1996. 350 old. ISBN 963 482 151 2

Váci egyházmegye. Összeállította: Patkóné Kéringér Mária. (Egyházlátogatási jegyzőkönyvek katalógusa 2.) Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség. Budapest, 1997. 136 old. ISBN 963 847 221 9

Székesfehérvári egyházmegye. Összeállította: Dóka Klára (Egyházlátogatási jegyzőkönyvek katalógusa 3.) Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség. Budapest, 1997. 127 old. ISBN 963 847 222 7

Sólymos Szilveszter: Szent Zoerard-András (Szórád) és Bendek remeték élete és kultusza Magyarországon. (METEM-Könyvek 16.) Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség. Budapest, 1997. 176 old., 68 képmelléklet. ISBN 963 847 223 5

Iskolakultúra VII. évfolyam 2. szám

Történelemmetodikai tanulmányok. Szerkesztette és az előszót írta V. Molnár László. Tárogató Kiadó, Budapest, 1996. 174 old. ISBN 963 849 186 8

20. századi egyetemes történet

I. kötet 1890–1945-ig. Szerkesztők Diószegi István, Harsányi Iván, Krausz Tamás, Német István, Korona Kiadó, Budapest, 1997. ISBN 963 903 627 7

II. kötet 1945–1995-ig Európa. Szerkesztők Diószegi István, Harsányi Iván, Német István, Korona Kiadó, Budapest, 1997. ISBN 963 903 619 6

III. kötet 1945–1995-ig Európán kívüli világ. Diószegi István, Harsányi Iván, Német István, Korona Kiadó, Budapest, 1997. ISBN 963 903 613 7

AETAS előfizetői felhívás 1997.

Tisztelt Olvasóink!

Lapunk 1997-es évfolyamában ismételten három tematikus szám megjelentetését tervezzük. Az első — duplaszám — a középkortörténet témaköréből merít, s egyebek mellett az uralkodói-, világi hatalom szakrális alátámasztásának kérdéseit vizsgálja. Ezt követően egy 17–19. századi művelődéstörténeti számot jelentetünk meg. Ez évi utolsó kötetünk témája az ortodoxia–egyháztörténet (egyházzakadás, kolostortörténet). *Határainkon túl* rovatunkban bemutatjuk Kosztolnyik Zoltán, John R. Lampe és Halil İnalcık történészeket, s tovább folytatjuk *Elmélet és módszer* rovatunkat hazai és külföldi szerzők elméleti jellegű írásainak közlésével.

A nyomdai és technikai árak jelentős emelkedése miatt a szerkesztőség kénytelen emelni a lap árát. Ezek után a folyóirat ára:

éves előfizetési díj	800 Ft
egy számot megrendelőknek	200 Ft + postaköltség
könyvesbolti vásárlóknak	240 Ft.

A folyóirat a következő címeken rendelhető meg:

AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület

6701 Szeged, Pf. 1179.,

e-mail: aetas@jate.u-szeged.hu

CONTENTS

Essays

- Egon Maróti: Aristotle's view of juvenile competition sports as reflected in the sources 5
- László Horváth: From the workshop of Athenian democracy 20
- György Németh: Critias. The intellectual development of a writer turned politician and tyrant 37
- Ildikó Ecsedy: Trade on the Silk Road: Nomadic intermediation on the Iranian steppe between China and Rome 57

Workshop

- Gyula Wojtilla: Observations on a remarkable model of the Indo-Aryan migration 68
- Zoltán Farkas: Cui prodest... On postmodern historiography 80
- Zsuzsanna Hoffmann: Land ownership in ancient Rome 89

Recollection

- Sailing round the Red Sea from Alexandria to India (Translated, and edited, with an introduction, by Ágnes W. Salgó) 97

Perspective

- „Research has shown that birth control appeared in Hungary as early as 1790.” Interview with Rudolf Andorka 111
- Rudolf Andorka's works in historical sociology and demography 121
- Rudolf Andorka: Household systems and the life of the elderly in 18th–19th-century Hungarian villages 128

Theory and method

- István M. Szíjártó: What is microhistory? 157
- Selected bibliography 183

King of the thieves? (J. C. Holt: <i>Robin Hood</i> . London, 1989.) Eszter Bükki	186
Salem possessed. (Paul Boyer–Stephen Nissenbaum: <i>Salem Possessed — The Social Origins of Witchcraft</i> . Cambridge–Massachusetts, 1974.) György Szoboszlai	192
The rise and fall of the knights. (Georges Duby: <i>Le dimanche de Bouvines</i> . Paris, 1973.; Barbara W. Tuchmann: <i>Távoli tükrök a szerecsésten XIV. század. Bp., 1987.</i>) Veronika Novák	197
The cheese and the worms. (Carlo Ginsburg: <i>A sajt és a kukacok. Egy XVI. századi molnár világképe</i> . Bp., 1991.) Zsombor Bódi	201
Paranoid clergymen, bulls buried alive and other stories of the bizarre. (David Warren Sebean: <i>Power in the Blood</i> . Cambridge, 1984.) Ferenc Sohajda	207
The wife of Martin Guerre; or <i>cherchez la femme</i> . (Natalie Zemon Davis: <i>The Return of Martin Guerre</i> . Cambridge, 1983.) Szilvia Balassa	212
Jacques Revel: Microlevel research and the construction of social phenomena	217
<i>Reviews</i>	
A new synthesis of Roman common law. (Zlinszky János: <i>Ius publicum. Római közjog</i> . Bp., 1994.) Zsuzsanna Hoffmann	238
On Hungarian history in foreign eyes. (Jörg K. Hoensch: <i>A His- tory of modern Hungary 1867–1994</i> . London and New York, 1996. Second edition) Ágnes Deák	242
Expelled and deported. (Emilia Hrabovec: <i>Vertreibung und Ab- schub. Deutsche in Mähren 1945–1947</i> . Frankfurt am Main, 1995.) László Sipőcz	249
A noble initiative. (Henri H. Stahl: <i>A régi román falu öröksége</i> . Bp., 1992.) Géza Kovách	255
Give me liberty, and give me slaves. (Russ Castronovo: <i>Fathering the Nation. American Geneologies of Slavery and Freedom</i> . Berkeley and Los Angeles, 1995.) David W. Noble	258
The authors of this number	263
Books received	264
Call for subscription	265

Az AETAS történettudományi folyóirat. Megjelenik évente négy alkalommal. Kiadója az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület. A lap főként történeti tárgyú tanulmányokat, forrásokat, kritikákat, ismertetéseket, interjúkat közöl, de szívesen fogad írásokat a társadalomtudományok más ágaiból is.

* * *

Az AETAS megjelenését döntően alapítványi támogatás teszi lehetővé. Az AETAS több vagy akár egy száma is megrendelhető a szerkesztőség címén. A folyóirat előfizetési díja egy évre 400 Ft. A lap ára egy szám megrendelése esetén 100 Ft+postaköltség, könyvesboltban 120 Ft.

* * *

Az AETAS-t a szerkesztőség terjeszti. A lap megvásárolható:

Budapest: Magiszter Könyvesbolt, V. ker., Városház u. 1.; Balassi Könyvesbolt, II. ker., Margit utca 1-3.; Eötvös Könyvesbolt, V. ker., Kecskeméti u. 2.; Litea Kft., I. ker., Budavár, Hess A. tér 4.; Írók Boltja, Parnasszus Kft., Andrássy út 45.; Atlantisz Könyvesbolt, V. ker., Váci utca.

Szeged: Katedrális Bt.: Sík Sándor Könyvesbolt, Oskola u. 27., Könyv- és Jegyzetbolt, Dugonics tér 12.; Móra Könyvesbolt, Kárász u. 5.; Egyetemi Könyvtár, Egyetem u. 2.; JGYTF Kiadó Jegyzetbolt, Boldogasszony sgt. 6.; Idegennyelvű Könyvesbolt, Kárász u. 22.; Tolkien Könyvesbolt, Kossuth L. sgt. 1.

Debrecen: Egyetemi könyvtár, KLTE főépület fsz. Egyetem tér 1.

Miskolc: Két Könyvész Kft., Miskolc-Egyetemváros.

Pécs: Szövegbolt, Ifjúság u. 6.; Egyetemi Könyvesbolt, Mátyás király u.

Székesfehérvár: Jókai u. 4. Könyvkereskedés, Jókai u. 4.

Szombathely: Savaria Könyvesbolt, Mártírok tere 1.

* * *

Kiadja az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület

6701 Szeged, Pf. 1179.

Telefon:62/454-000/3297

e-mail:actas@jate.u-szeged.hu

<http://www.lib.jgytf.u-szeged.hu/actas/>

Felelős kiadó: Deák Ágnes

A szerkesztőség titkára:Homonnai Sarolta

Olvasószerkesztő: Benkes Réka

Technikai szerkesztő:Dávid Tamás

A borítót tervezte: Szekeres Ferenc

Nyomdai munkálatok: Délmagyarország Könyv-, Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., Szeged.

ISSN 0237-7934

Bolti ár: 120,- Ft

Előfizetőknek: 100,- Ft

„Mitikus történet felhasználása egy külpolitikai konfliktusban egy állam felségjogainak történeti igazolására korántsem egyedi jelenség. A mítoszok ugyanis a korban egyet jelentettek a görögök homályba vesző, de mindannyiuk által elismert és tiszteletben tartott korai történelmével. Az érvek mitikus megalapozása rendkívül sokat nyomott a latban, ezért lépten-nyomon történtek kísérletek kedvező mítoszvariánsok kialakítására az éppen aktuális politikai érdekek szerint.”

Horváth László tanulmányát számunk 20–36. oldalán olvashatják